

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова
ЧЕТВЕР, 28 Листопада 1957 р. № 33 (545). ЦІНА 20 коп.

КОМСОРГ І ГРУПА

Найголовнішим завданням комсомольської організації університету є надання допомоги партійній організації, деканатам, кафедрам в боротьбі за глибокі і міцні знання студентів, в боротьбі за виховання студентства в комуністичному дусі. Цьому завданню повинна бути підпорядкована вся наша робота—індивідуальні бесіди, засідання, збори активу, на яких комсомольці виявляють недоліки, виводять на чисту воду ледарів та прогульників.

Недавно відбулася звітно-виборна кампанія. Характерною рисою цієї звітно-виборної кампанії є велика пристрасність, з якою учасники зборів і конференцій аналізували роботу і більш висока вимогливість до комітету комсомолу. Комсомольці хочуть, щоб в комсомольських органах були енергійні, достойні люди, здатні по-справжньому очолити роботу колективу. Та не треба забувати, що не окремі активісти, а всі комсомольці є халязями в своїй організації.

Велика честь бути обраним комсоргом, членом комсомольського комітету, але це й ще більша відповідальність. Часто від енергійності та ініціативи комсорга залежить робота всієї організації. Комсомольський активіст — це людина чесна і принципова, високоосвічена, естетично розвинена. Комсомольський активіст повинен намагатися якомога більше прочитати, побачити, завжди бути першим. Девізом комсомольського активіста повинно бути: «Доводити будь-яку справу до кінця». Прийняти рішення, виявити ініціативу — це ще не все. Успіх вирішує жива організаційна робота. Тому комсорг, комсомольська організація в цілому повинні кожний день вирішувати практичні питання, хай маленькі, хай незначні.

Як комсорг, так і кожний комсомолець повинен відчувати відповідальність за стан справ в організації, боліти за долю кожного комсомольця, кожного студента.

Так це і роблять комсорги 8 і 5 груп II курсу біологічного факультету Просолкова Галя і Рецова Валя, комсорг групи «Б» III курсу історичного факультету Н. Шабало, II курсу українського відділу філологічного факультету тов. Майданюк та інші. Комсорги цих груп своєчасно, не чекаючи вказівок, ставлять питання навчання, дисципліни на розгляд комсомольських зборів, чітко визначають завдання окремих комсомольців, контролюють їх виконання. Приємно відзначити, що вся комсомольська група в кількості

КАНДИДАТА ОБРАНО

26 листопада 1957 р. у великому актовому залі Одеського державного університету відбулися збори, присвячені виборам народних суддів.

Збори відкрив секретар партійного бюро фізмату Е. Б. Лейбман. Потім слово було надано доцентів Д. І. Поліщуку. Він запропонував висунути кандидатом в народні судді від Водотранспортного району м. Одеси Дашенко Ольгу Дмитрівну.

Секретар партійного бюро геофаку

20 осіб III курсу історичного факультету, де комсоргом Наташа Шабало, взяла шефство над 5 «в» і 5 «г» класами 105 школи. Вони організували екскурсію в археологічний музей, зустріч з Героєм Радянського Союзу тов. Якуповим, готується збір загону на тему «Дружба народів».

В нашій роботі є багато серйозних недоліків, а деякі комсомольські активісти забувають про свої обов'язки і відповідальність.

До таких відносяться комсорг 4 групи II курсу біологічного факультету тов. Турчинська, Комсомольці тут не мають доручень, спокійно живуть в цій групі тт. Дяконову і Педанову, які часто пропускають лекції без поважних причин. Такими є комсорг IV курсу російського відділу філологічного факультету т. Лепінська, більшість комсоргів V курсів. Вони не звертають уваги на прояви порушення дисципліни, випадки несумлінного ставлення до виконання комсомольських обов'язків.

На цих і багатьох інших курсах і в групах університету не проводяться збори, на яких би студенти ґрунтовно обговорили хід семінарських та практичних занять чи принциповому засудили прогульника або ледаря. Забувають наші активісти і такі форми роботи, як індивідуальні бесіди, звіти комсомольців на засіданнях бюро, зборах, слабо використовують гостру зброю—нашу пресу і особливо сатиру.

Надзвичайно відповідальна роль комсомольського активу, секретарів і членів курсових бюро в дні підготовки до сесії. Кожний день, кожна година повинні використовуватись доцільно. В комсомольських групах необхідно обговорити питання підготовки до сесії, заслухати звіти, організувати пропаганду досвіду відмінників, встановити контроль за роботою членів групи, особливо тих, хто погано працював на протязі семестру.

Все більшу й більшу роль у навчанні студентів відіграє самостійна робота студентів, зокрема в ті дні, які спеціально відводяться для цього.

Наполегливо займатися цим питанням — почесне завдання комсомольських активістів. Від того, як буде працювати комсомольський актив, в певній мірі залежить успіх сесії.

Все для успішної підготовки до сесії, для успішного складання іспитів і заліків—нашого звіту перед державою,

Е. Л. Гуревич розповів про життєвий шлях кандидата. О. Д. Дашенко закінчила юридичну школу, до 1955 р. працювала помічником прокурора м. Одеси, зараз працює інструктором міськкому партії.

При одностайній підтримці присутніх кандидатура О. Д. Дашенко була затверджена.

Потім збори обрали представників на окружну нараду по виборах народних суддів.

Хай запалює вас мужність хоробрих!

Дорогі друзі!

Хотілося б мені поговорити з вами щиро, як може говорити людина, за плечима якої довгі роки роботи в нашій Комуністичній партії, багато років роботи під керівництвом великого Леніна.

Багато юнаків і дівчат з різних сіл і міст пишуть мені і просять розповісти, як жила, вчилася і працювала молодь за царизму, як зароджувалась в неї революційна свідомість. Мене радує така допитливість юнаків і дівчат, їхнє прагнення знати історію розвитку робітничого руху в нашій країні. Той, хто добре знає минуле, впевненіше стоїть в нинішньому і ясніше бачить майбутнє.

Важко діставалися молодим людям знання в роки царизму. Студентам з незабезпечених родин доводилося і вчитися і працювати: адже про державні стипендії ніхто тоді не смів і мріяти. Якщо робітник-підліток починав займатися самоосвітою, то він мусив уривати годину на це від свого сну, відпочинку, а якщо його заставляли за книгою, одержував стусани від господарів.

«Університет» такого робітника-підлітка зводився звичайно до того, що допитливий юнак встановлював тим чи іншим шляхом зв'язки з революційно настроєними робітниками, старшими за віком, входив у робітничий гурток, керований соціал-демократом, починав читати нелегальну літературу. А потім за завданням гуртка сам розповсюджував книги, листівки, прокламації, брав участь в організації страйків. Рано чи пізно за цим йшла тюрма, заслання. Але коло революціонерів ставало все ширшим, класове виховання пролетаріату ставало кровною справою вже не одинаків, а сотень, революційна армія зростала.

Звичайно, і серед робітників були еґотисти, були такі, що не вірили в нашу спільну справу. Але яку радість вони бачили в житті, як могло

Г. І. ПЕТРОВСЬКИЙ

зрівнятися їхнє міщанське щастя і їхній міщанський спокій з нашим щастям боротьби за загальне благо? Ці себелюбці знаходили задоволення в новому галстуці, шляпі, каблучці, вони підлабузювались до господарів і майстрів, оскільки лише прислужництвом могли заробити ті жалюгідні копійки, які здавалися їм щастям життя. Ніхто в робітничому середовищі не поважав їх, і вони були неначе чужорідні слизняки.

Зараз іноді скаржаться юнак чи дівчина, що не вистачає часу на заняття, читання. Але ж молодь в нас працює лише 6—8 годин на день, а ми трудилися по 12—14 годин на добу і все-таки знаходили час для читання не лише художньої літератури, але й дуже серйозних книг—Маркса, Енгельса, Леніна, Плеханова. Мабуть, вся справа тут в бажанні, в прагненні до знань. Багатьом молодим людям тепер надто все легко дістається, тому деякі часто не цінують часу ні свого ні чужого, вчать лише для відповіді на екзаменах і швидко забувають те, чому їх вчили. Але ж Батьківщині нашої дуже потрібні знаючі люди. В нашій країні з величезною повагою ставляться до тих, хто віддає свої знання на службу народові.

Так, молодь наша не знає важкого минулого, не уявляє, яке тяжке життя пролетарів і селян-бідняків у капіталістичних країнах, а знати це потрібно. Треба вміти бачити не лише красиві речі ширшжитку, які надходять до нас з буржуазних країн, але й уявляти собі, якою важкою працею дається там трудящій людині шматок хліба, яке безрадісне її життя. Правильне розуміння життя дається насамперед благодійним впливом праці, роботою на промислових підприємствах, у нашому сільському господарстві. Тимчасом деякі молоді люди неправильно

ставляться до праці, вважають ганебною, «чорною» роботу в колгоспі на фабриці чи заводі. І чудовий приклад цим юнакам і дівчатам показують ті комсомольці, які на заклик Комуністичної партії їдуть на великі будови, на шахти, в колгоспи, на ферми і добираються там прекрасних трудових успіхів. Таких у нас сотні і сотні тисяч!

Але є, на жаль, серед наших юнаків і дівчат ще й такі, хто робить аморальні вчинки, заражений цинізмом, нігілізмом, схиляється перед всім іноземним без розбору. Ці молоді люди ще не зіткнулися з справжнім життям, але вже не цінують нічого свого, рідного, радянського, забувають, якою важкою ціною далися нам блага, наше щастя.

Знайте імена молодих героїв, що віддали життя боротьбі за справу робітничого класу в дні Великої Жовтневої соціалістичної революції, в громадянську війну! Вчіться героїзму і стійкості в юнаків і дівчат, які створювали разом з старшим поколінням соціалістичну промисловість, піднімали сільське господарство! Комсомольці перших п'ятирічок часто не мали найнеобхіднішого, були погано одягнені і взуті, в них не було часу дбати про себе. Вони творили і вчилися, і в цьому було їхнє величезне щастя, щастя всього покоління. Їм доводилося долати величезні труднощі, боротися з ворогами, йти на подвиги. Ніколи не забудеться подвиг комсомольця Петра Дякова, одного з перших трактористів, якого куркулі, щоб відплатити за його роботу по організації колгоспу, облили гасом і підпалили. Не можна забувати славних подвигів комсомольців перших новобудов Сибіру, Казахстану, будівників міста Комсомольська і багатьох інших. Молодими руками в основному споруджувались Дніпрогес і метрополітен, Магнітогорськ і Кузнецьк. Подвиги радянської молоді в роки Великої Вітчизняної війни — це подвиги сотень і тисяч бійців фронту, трудівників тилу.

Що ж вливало сили, робило героями цих людей? Велика мета, і ім'я якої вони жили і боролись, їхня впевненість в перемозі комунізму, папка любов до ленінської партії, що веде народ вперед.

Цього року минає 40 років Радянської влади. Великі історичні перемоги завойовані за цей час робітничим класом, інтелігенцією і селянством нашої країни. З країни злидненої, неписьменної Радянська Батьківщина стала могутньою, культурною. Зараз перед нами стоять грандіозні завдання по втіленню в життя плану шостої п'ятирічки. За минулий рік радянський народ добився значних успіхів в усіх галузях господарської діяльності.

Трудящі країн народної демократії вчать в нас будувати нове життя. Лише своїм існуванням Радянська країна впливає на робітничий клас, на трудящих всього світу. Щоб цей вплив був ще дієвішим, ми повинні добиватися все більших успіхів, наполегливіше оволодівати знаннями, невпинно підвищувати добробут народу.

З кожним роком під керівництвом великої Комуністичної партії доби ваємося ми нових перемог, але з кожним роком постають перед нами все нові й нові завдання, нові труднощі, в подоланні яких мужніе покоління за поколінням.

Я від усієї душі бажаю молоді бути завжди попереду, бути завжди на висоті поставлених часом завдань, свято виконувати заповіт великого Леніна: вчитися, вчитися, вчитися.

(«Медичні кадри», Київ).

ПРО РОБОТУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО СТУДКЛУБУ

Недавно відбулося засідання партійного бюро університету, на якому було заслухано питання про роботу студентського клубу. На засіданні було відзначено, що стан художньої самодіяльності в університеті різко погіршився. Це особливо проявилось в низькому ідейному і художньому рівні концерту, присвяченого 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В гуртках художньої самодіяльності університету бере активну участь 148 чоловік. Це, головним чином, студенти фізмату та історичного факультету, Філологічний факультет, який покликаний готувати літераторів-професіоналів, який має літстудію, зовсім відійшов від такої важливої ділянки самодіяльності, як художнє слово.

Студклуб, хоч і мав роздутий штат, працював без зв'язку з факультетами, не контролював роботу гуртків. В результаті цього були зриви занять, погане відвідування.

Найбільш серйозною хибкою в роботі студклубу було те, що підбір репертуару для гуртків був пущений на самоплив.

В зв'язку з цим партійне бюро прийняло постанову, в якій зобов'язало членів партійних бюро факультетів, які відповідають за культурно-масову роботу, комітет комсомолу, профком щоденно здійснювати керівництво і контролювати роботу художньої самодіяльності.

Партбюро звільнило тов. Смілянця від посади голови студклубу і затвердило головою правління студклубу т. Загинайла (історичний факультет), заступником т. Поліщука (геолого-географічний факультет).

З метою постійного контролю за репертуаром і художнім виконанням творів утворено художню раду університету в складі т.т. Ю. О. Амброс, В. П. Мошняги, І. О. Соколова, О. І. Розанової, Б. О. Шайкевича, Я. М. Штернштейна, І. М. Шутова, В. В. Кюссе.

Партбюро вважає необхідним відновити хорошу традицію — проведення міжфакультетських олімпіад, які активізують художню самодіяльність університету. Строки проведення цьогорічної олімпіади призначити з 1-го по 10 квітня 1958 року, присвятивши її дню визволення нашого міста-героя від фашистських загарбників у Великій Вітчизняній війні.

Трибуна комсомольського активіста

Виховна роль комсомольського доручення

Останнім часом на всіх комсомольських активах, зборах, конференціях посилено заговорили про виховання, про те, що комсомол—організація, яка повинна виховувати і перевиховувати своїх членів.

Але як же це зробити? Як перевиховати тих студентів, які рік у рік завалюють сесії, по-хуліганському поведуть себе в колективі і поза ним?

Загальновідомим методом виховання є комсомольське доручення, яке сильно дисциплінує навіть найбільш зайдлих порушників дисципліни.

Студентка IV курсу філфаку Н. Андреева завжди до останнього дня тягнула зі сплатою членських внесків. А коли на V курсі їй доручили збирати членські внески в КВП, сама відчула, що це значить—ходити за кожним і просити, щоб, нарешті, сплатив внески.

З трьох з половиною сотень студентів біологічного факультету в минулому році мали громадські доручення 96 чоловік. Як же збирається комсомольське бюро біофаку виховувати цей чималий колектив студентів, які приходять на факультет, відсиджують, скільки їм належить, на лекціях або в лабораторіях і йдуть додому? А що роблять вони весь останній час? Чим цікавляться? Звідки ж про це знати комсомольському бюро, яке саме, по суті, і веде всю громадську роботу?

З 75 студентів III курсу українського відділу філологічного факультету ледве 20 чоловік зайняті якоюсь справою, крім навчання в університеті. З 23 студентів IV кур-

су фізмату (група функціоналів) громадські доручення мають 7 чоловік. З 52 студентів II курсу географічного факультету — 13 чоловік мають громадські доручення. І, нарешті, коли секретаря комітету комсомолу т. Мошняга запитали на конференції: «А скільки комсомольців не мають громадських доручень? — він відповів: «Так десь з тисячу».

Майже в три рази применшив дійсну цифру т. Мошняга. Та нехай навіть і тисяча—що ж вона робить? Вчиться? Ні! Практикою перевірено, що оця тисяча і дає основну масу «хвостів» на факультетах.

Є ще на деяких факультетах і така тактика: комсомолец М. відмінно справляється з роботою комсорга. Кому ж, як не йому, доручити організувати курсовий вечір? Кому ж, як не йому, доручити випуск сатиричної факультетської газети?

І поїхало... В результаті бідолашний комсомолец М., маючи сім доручень, не встигає нічого робити ні там, ні там. В результаті у відмінника М. з'являються перші, в кращому разі, четвірки, трійки.

Тактика ця особливого поширення набула на філологічному факультеті. Так, з 20 студентів III курсу, про яких вже згадували, два чоловіки мають по 5 громадських доручень, 5 чоловік — по 2 і більше. А коли М. Берненко попросила, щоб її звільнили від роботи в організації Червоного Хреста в зв'язку з обранням членом бюро, комітет комсомолу записав їй попередження.

Комітетові комсомолу слід пере-

глянути своє рішення і виправити помилку, тим більше, що це вже не перший приклад того, коли рішення приймаються необдуманно, нашвидкуруч, як каже мудра народна приказка: «Стук-грюк, аби з рук».

Якби комітет комсомолу повів краще боротьбу з такими студентами, як Ушарович (III курс біофаку), яка рішуче відмовлялась виконувати громадські доручення, заявивши, що для цього у неї немає часу, було б багато краще і ефективніше.

Була на філологічному факультеті така традиція: кожен комсомолец повинен виконувати якусь громадську роботу. Комсорги курсів приходили в факультетське бюро і вимагали: «У мене три комсомольці не мають ніякого доручення. Давайте роботу. Ми не хочемо сидіти без діла».

І робота знаходилась. Тоді комсомольська організація філфаку була однією з кращих організацій університету.

Комсомольці повинні не чекати, поки їм дадуть якесь діло. Ідуть і вимагають від комсорга: «Дай якусь роботу!». Так і тільки так ми доб'ємося того, що комсомольська робота стане жвавою, цікавою, що у нас значно зміцниться дисципліна, а, значить, підвищиться успішність в групах.

Лозунг кожної комсомольської групи: «Геть байдужих! Кожен повинен вболівати за життя групи. Кожному — роботу, яка б цікавила його і на яку у нього досить сил».

В. МОРОЗ.

БЮРО ФАКУЛЬТЕТУ
І БЮРО ГРУПИ

(ЗАУВАЖЕННЯ ГРУПКОМСОРГА)

Основна комсомольська робота ведеться, звичайно, в груповій, первинній організації. Успіх факультетського бюро залежить саме від керівництва групами. Це положення загальновідомі, але не даремно їх повторюють майже на кожних звітно-виборних комсомольських зборах.

Очевидно, члени факультетського КСМ бюро не завжди правильно уявляють собі ті форми, в яких повинно здійснюватись комсомольське керівництво групами.

Добре підготовлені, по-діловому проведені збори комсомольського активу можуть в значній мірі допомогти роботі групових комсомольських організацій. Як приклад можна взяти збори факультетського активу, проведені наприкінці вересня

цього року у філологів. На цих зборах були підведені підсумки першого навчального місяця, зосереджена увага активістів на питаннях поліпшення трудової дисципліни і самостійної роботи студентів.

Але для справжнього, дійового керівництва мало одного лише проведення, навіть успішного, факультетських активів, семінарів та інших загальнофакультетських міроприємств. Керівництво може бути дійовим лише при умові конкретності його, при врахуванні особливостей кожної групи. А яке може бути врахування особливостей, коли зв'язок комсоргів і оргсектора обмежується інструкціями, одержуваними на перерві в переповненій комсомольській кімнаті?

Добре підготовлений звіт комсорга — важлива форма роботи, але її також недостатньо. Адже всіх комсоргів «і за рік не переслухаєш».

Потрібно, щоб усі члени бюро знаходили час не тільки побувати на групових зборах чи засіданні курсового бюро, а повсякденно допомагали членам курсових бюро в їх роботі. Звичайно, найлегше виголосити запрошення комсоргам: підходьте до членів бюро, коли у вас є якісь труднощі, але і користі з цього люб'язного запрошення небагато.

Очевидно, треба-таки членам факультетського бюро «підходити» до комсоргів, до членів курсових бюро, про яких працівники факультетського масштабу звичайно забувають.

Н. БУЧКО.

Оперативніше виконувати накази делегатів

Потрапивши в університет і будучи першокурсником, не кожен зразу зорієнтується, як і за що братися, що і як вивчати. На допомогу прийшли виробничі збори, які відбулися на перших курсах університету. Викладачі, студенти старших курсів у своїх виступах та бесідах розповіли і поділилися досвідом, як краще працювати з книгою, конспектувати, готуватися до семінарів.

... Як тільки зайдеш в комітет комсомолу, зразу ж зліва кидається у вічі обладнаний методичний куточок комсомольського активіста. Тут і необхідна література, тут і новинки з газет, що в першу чергу цікавлять активіста. Дуже добре, що тут вивішений список рекомендованої літера-

тури. Він допомагає активістові, та і не тільки йому, знайомитись з тим, що написано для молоді радянської людини.

Про необхідність всього цього говорили делегати 12 комсомольської конференції університету, і відрадно відзначити, що це зроблено. Проте з часу роботи конференції минуло вже 2 місяці, а багато пропозицій делегатів ще не здійснено.

Зокрема, говорилося про навчання комсомольського активу та секретарів КСМ бюро факультетів. Новобраних секретарів вчать на ходу, а спеціального семінару не зібрали, хоч це і було заплановано. Комітет чомусь вирішив аж в II семестрі провести актив по обміну досвідом

комсомольської роботи. А коли ж тоді працювати, якщо у одних практика, а в інших весняна залікова сесія? Саме в перші місяці навчання необхідно було б провести такий актив, а не чекати коли мине I семестр.

З великим і неприпустимим запізненням готуються «Вікна сатири» університетської «легкої кавалерії». За три місяці вийшов лише перший номер. Погано працює «легка кавалерія» (відповідальна—тов. Буланенко).

Комітетові комсомолу треба більш оперативно виконувати накази делегатів конференції.

В. ЛЕВЕНЕЦЬ.

В КОМСОМОЛЬСЬКИХ ГРУПАХ

Робота комсорга — робота групи

На V курсі українського відділу філологічного факультету другий рік комсоргом працює Вася Кравченко.

V «а» український — одна з найкращих груп на факультеті. Свою найважчу сесію комсомольці склали лише з трьома задовільними оцінками, що свідчить про хорошу роботу активу курсу.

Вміють дівчата й хлопці V українського й добре відпочивати. Часто їх веселі, усміхнені обличчя можна побачити біля входу в кінотеатр, куди вони прийшли групою подивитись новий фільм.

В усьому цьому немала заслуга комсорга, який є душею всього нового, важливого на курсі. За його ініціативою проводяться інформації, політгодини про новинки техніки, літератури, мистецтва. На курсі ще й досі пам'ятають збори, де схвилювано, з запалом говорили про культуру поведінки молодої людини, про міщанське болото, в яке іноді по-

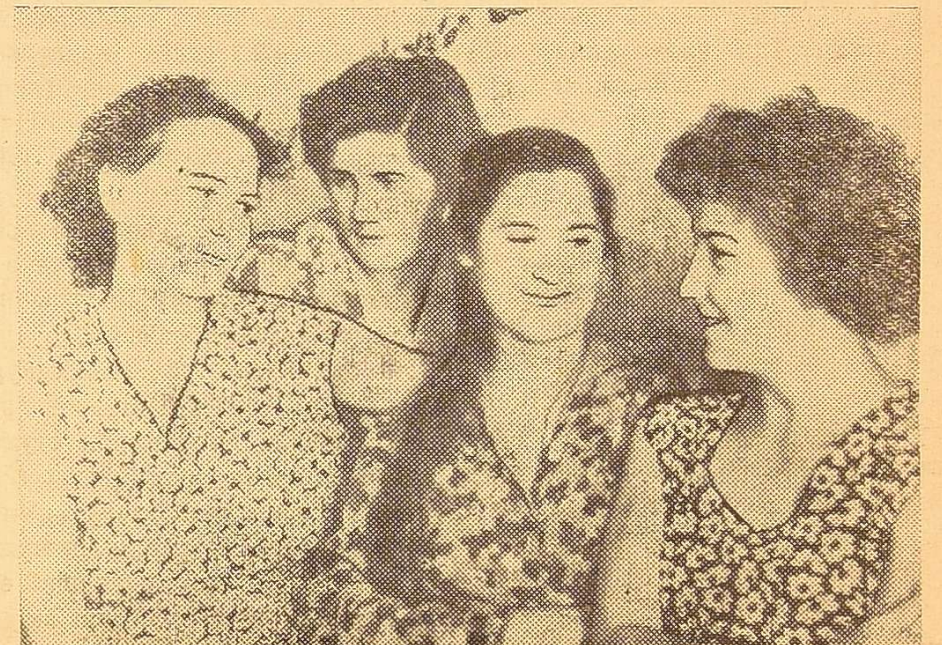
трапляють і окремі студенти.

Скромний в усьому, що стосується його особисто, Вася в той же час чуйний, тактовний по відношенню до своїх товаришів. Товариші люблять і поважають Васю, як хорошого товариша, друга, з яким можна завжди порадитись, який завжди допоможе, виручить. Кравченко добре знає життя кожного студента на курсі. Він частий гість у кімнатах гуртожитку, на кутках, де живуть п'ятикурсники.

Кілька місяців хворіла Сировецька. Група оточила її великою увагою, піклувалася про неї. Майже щодня до неї забігали хлопці та дівчата. Багато допомогла група й Фені Яковенко.

Дружно взялися п'ятикурсники за роботу над дипломними дослідженнями. Бажаємо їм найкращих успіхів у роботі над ними, відмінного складання державних екзаменів.

Н. ПАВЛОВСЬКА.

На фото: дівчата-подруги з III курсу історичного факультету Олена Лоренцова, Лідія Василенко, Ніна Баділ та Клавдія Шеховцова. Їхня група є кращою на історичному факультеті.

У НАС НА КУРСІ

Політико-виховна робота у нас на курсі в цьому навчальному році поставлена значно краще, ніж у минулому. На курсі 12 груп. Велику допомогу комсоргам в їхній роботі подає курсове бюро (секретар тов. Горлев). Щотижня у студентів певної фуркації відбуваються політінформації, на яких завжди присутній агітатор. Студенти добре готуються до політінформацій, тому вони проходять, як дружні невимушені бесіди.

В багатьох групах пройшли цікаві

тематичні збори. Так, в групі № 7 (комсорг тов. Подобед) відбулися збори на тему: «Комахоїдні рослини». Студенти з великим інтересом прослухали доповіді своїх товаришів. В групі № 6 (комсорг тов. Коломієць) відбулися збори на тему: «Організація пришкольніх ділянок».

Зараз студенти багатьох груп нашого курсу готуються до товаришеских колоквиумів.

Л. ЗЕЛЕЗІНСЬКА,
комсорг II групи III курсу.

А як ви працюєте?

Мені хочеться розповісти про роботу нашого колективу, щоб цим розпочати велику і потрібну розмову по обміну досвідом роботи комсомольських груп.

Комсомольське бюро нашого курсу складається з 5 чоловік. Крім виконання своїх основних обов'язків, кожний член бюро прикріплений до двох груп: він повинен допомагати комсоргам груп в роботі і слідкувати за проведенням політінформацій.

Засідання бюро провадяться два рази на місяць. Крім перевірки виконання доручень та обговорення планів на майбутнє, на бюро ми викликаємо невстигаючих і злісних по-

рушників дисципліни. Бюро нашого курсу випускає газету «Новинки в біології», де висвітлюються останні новини біологічної науки.

Одним з недоліків нашої роботи є недостатнє охоплення студентів тимчасовими дорученнями. Це «хвороба», яку ми ніяк не можемо перебороти. Хотілося б знати, як борються з цим недоліком комсорги інших груп, як взагалі побудована і йде робота в їхніх групах.

ГЕНЕСІНА, комсорг IV курсу
біологічного факультету.

В редакцію „ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

Колектив хімічного факультету висловлює щире подяку студентам Сильвестрову (історичний факультет) і Глебову (геолого-географічний факультет) за участь в концерті на вечорі хімічного факультету.

За дорученням студентів хімічного факультету БЮРО КСМ.

НА ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

На семінарських заняттях

Велике значення у вивченні соціально-економічних наук мають семінарські заняття. Підготовка до них вимагає чималих зусиль і ритмічності в роботі. Передусім це відноситься до першокурсників, яким, природно, важко відразу позбавитись своїх шкільних звичок.

Переважає більшість студентів фізмату акуратно відвідують лекції, конспектують літературу. На семінарах виникають дискусії, робляться критичні зауваження на виступи товаришів. Особливо це стосується IV групи I курсу фізиків. Дуже добре виступають тут Коросовська, Смулянська, Лишневський, Шумська. Добре проходять семінарські заняття і в III групі I курсу фізиків, і в I та IV групах I курсу математиків. Тут треба відзначити таких товаришів, як Фашевський, Гарноручий, Діденко, Кисельов, Губенко, Грінба, Смольський, Сакута та інші.

Але є й такі групи, де активність дуже слабка, підготовка недостатня, багато пропусків. Наприклад, в III групі I курсу математиків погано

відповідають на семінарах і пропускають лекції Розумний, Фішман, Шаблевський, Норенко, Стукотилов, Хрипунова, Тарасенко, Савчишина. Не кращі справи й на II курсі. Загальним недоліком семінарських занять тут є слабка активність студентів, а також те, що матеріал не пов'язується з сучасністю.

Найбільш активні II, III, IV групи II курсу фізиків, де добре виступають Шевченко, Дедухова, Зборовська, Дяченко, Михайловський, Щетініна. Але в цих групах вчать Кир'язов і Голуб, які слухають курс повторно і дозволяють собі пропускати лекції.

Цікаво і найбільш поживлено проходять семінари з діалектичного матеріалізму на IV курсі. Виступи носять зрілий характер, свідчать про глибоке розуміння питань. Активну участь в дискусіях на семінарах беруть Кучмен, Макаров, Максименко, Сербер, Шекотоліна, Дудник та інші. Але й тут є такі, як Терк, Колесникова, Горлова, які до семінарів готуються погано.

В. КИЯШКО.

Готуватися краще

Більшість студентів II курсу фізмату (математичний відділ) серйозно і сумлінно готуються до семінарських занять. Треба відзначити дуже ретельну, вдумливу підготовку студентки І. Новикова. Він прагне завжди виступити на семінарі, доповнити виступи товаришів, виправити неточності, непродумані вислови. Змістовні, глибокі виступи й студентів тт. Сичова, Павлова, Болгарин, Лопатинської, Гольдштейна, Жаданова, Антоненка, Витюка, Кутіша, Юхименка, Плюща, Тонченка та інших.

На семінарах нерідко виникає дискусія, студенти виправляють один одного.

Разом з тим, в проведенні семінарів є недоліки. Деякі студенти не вміють розкрити суті питання, а просто переказують зміст різних пер-

шоджерел без будь-якого зв'язку з завданнями комуністичного будівництва, з сучасністю. Часто студенти не можуть зробити висновків, узагальнень. Окремі товариші дуже прикуті до конспектів. Трапляються факти, коли студенти не готуються до семінарів — Лазуренко (20.XI), Низгурецький (13.XI), Мазуркова (10.X). Є ще пропуски семінарських занять. Студентка Лазуренко, наприклад, з 9 семінарських занять пропустила 5.

Дивно, що комсомольські групи і комсомольське бюро миряться з цим, не ведуть належної роботи, щоб підвищити рівень підготовки до семінарських занять і тим самим до заліково-екзаменаційної сесії.

П. С. СТОЛЯР,
кандидат історичних наук.

Почалися колоквіуми

Почалися колоквіуми. У фізиків I курсу відбувся колоквіум з хімії. Більшість студентів підготувалась до колоквіуму сумлінно, але були й такі, що зовсім не зв'язалися або нічого не знали. Студент В. Негруца, незважаючи на те, що залишився на повторний курс, продовжує пропускати лекції і практичні заняття.

Недавно у фізиків II курсу відбувся колоквіум з вищої математики (керівник доц. С. М. Кіро). 25 чоловік на колоквіум не прийшли (Т. Вороніна, С. Гончаренко, В. Гойман та інші), багато з тих, що прийшли, відмовились відповісти.

Погано, що перед цим колоквіумом не було (за винятком IV групи) проведено товариських колоквіумів. Не була налагоджена й товариська вза-

ємодопомога. Так, студенту Адаману було доручено допомагати студенту Кліменку. Але Адаман не виконує свого товариського обов'язку. Новий академсектор т. Губар не цікавиться проведенням колоквіумів та підготовкою до них.

Значно краще поставились до своїх товариських обов'язків студенти II курсу, які допомогли першокурсникам провести товариські колоквіуми. Добре провів колоквіум студент II курсу А. Жаданов у I групі математиків. В той же час не можна не відзначити низьке відвідування і погану трудову дисципліну на II курсі. Наприклад, на лекції з фізики, історії КПРС приходять 60—70 чоловік з 100.

З. КОЗИНА.

Наша допомога потрібна

На звітно-виборній комсомольській конференції факультету було прийняте рішення взяти шефство над дитячим будинком № 5. Спочатку ми не знали, з чого починати, нас лякало, що це «важкий» будинок, ми не були впевнені, що наша допомога там потрібна.

Перший раз ми поїхали до дитячого будинку з членом комітету Нагурною. Нас зустріли дуже тепло. Ви-

явилось, що наша допомога потрібна: треба допомогти учням з математики, фізики, машинознавства та англійської мови. Подати цю допомогу виявили бажання студенти Сигал, Бася, Львовська, Новиков, Литвиненко, Кач та інші. Заплановано провести вечір відпочинку вихованців дитячого будинку разом з студентами університету.

М. СЛУЦЬКА.

КІЛЬКІСТЬ ГУРТКІВ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

На фізмати активно працюють 6 гуртків: гурток теоретичної фізики (керівник проф. А. І. Костарев), гурток молекулярної фізики (керівник доцент В. О. Федосеев), математичні гуртки (керівники Т. І. Матвієнко, Т. І. Кривцова, М. С. Синюков), гурток загальної фізики (керівник доцент К. К. Демідов), гурток історії КПРС (керівник доцент Я. М. Штернштейн). Крім того, студенти нашого факультету працюють в астрономічній обсерваторії.

Але ця кількість гуртків недостатня для такого великого факультету, як фізмат. Тому зараз з ініціативи факультетського партбюро НСТ рекомендувало організувати гуртки за спеціалізаціями, об'єднавши в них студентів різних курсів. Організується гурток електриків, найближчим часом почнуть роботу й інші гуртки.

Н. БЕРЕЗИНЬСКА,
студентка II курсу фізико-математичного факультету.

СТАРШІ ТОВАРИШІ ДОПОМАГАЮТЬ

З перших днів навчання в університеті нас оточила обстановка, до якої ми не звикли в середній школі. Відразу довелося серйозно взятися за вивчення вищої математики. Велика кількість нових теорем, лем, визначень, формул спочатку злякала деяких товаришів, вони вирішили, що не справляться з навчальним навантаженням на фізмати. Ліквідувати цей страх дуже допомогли курсові комсомольські збори. Викладачі і старшокурсники, які виступали на зборах, ні трохи не перебільшували труднощі, які на нас чекають, переконали нас в тому, що, якщо регулярно, терпляче і наполегливо вчитися, то обов'язково будуть добрі результати.

Перша контрольна робота з аналітичної геометрії показала, що група у нас непогана. Колоквіуми допомогли з'ясувати наші помилки та прогалини. Дуже допомагають нам консультації, а також дружня підтримка товаришів, які пояснюють нам те, що ми не розуміємо.

Л. КОМЗАКОВА,
студентка I курсу.

НЕМАЄ СПРАВЖНЬОЇ ДРУЖБИ

Приємно відчувати поруч з собою вірних друзів, з якими можна серйозно працювати, весело відпочивати, радитись у важких питаннях. Та, на жаль, цього немає в нашій групі. У нас кожний живе якоюсь для себе. Одні вважають за необхідне відвідувати лекції, готуватись до практичних занять, інші замість лекцій відвідують кіно (Здитовецька, Пель, Стрончинська, Баталіна, комс-орг Климентьева), а треті взагалі невідомо чим цікавляться (Єрусалімський). Як же реагують на це комсомольці? — За принципом: моя хата з краю, я нічого не знаю. Якщо на I та II курсах ми склали плани, проводили збори, то зараз у нас немає навіть плану роботи, не було ще жодних комсомольських зборів. В нашій групі є хороші товариші — Шмойс, Андрієнко та інші. Але цього мало — треба, щоб вся група була хорошою, щоб вона була прикладом для інших.

Група комсомольців II групи III курсу.

Наша практика

Цікавою була в цьому році виробничу практику у фізиків V курсу. Частина групи електриків була направлена на Львівський електроламповий завод. Це велике, добре обладнане підприємство, оснащене найновішим автоматичним та напівавтоматичним устаткуванням. На заводі, крім нормально-освітлювальних ламп, виготовляють кінескопи для сучасних телевизорів. На відміну від закордонних, завод виготовляє не суцільноскляні кінескопи, а зварні, зі сталевими конусами. Такі трубки виготовляються лише в Радянському Союзі. Перевага їх в тому, що вони безпечні щодо вибухів. Проте виготовлення їх пов'язано з деякими труднощами (не засвоєний ще добре процес варки скла з металом). Про переваги радянських кінескопів перед зарубіжними красномовно свідчить візит західнонімецьких власників радіозаводів з метою ознайомлення з технологією виробництва.

За 1,5 місяці практики ми ознайомилися з заводом і його обладнанням. На жаль, практика іноді перетворювалась на своєрідну детальну екскурсію. Якщо із зварювальним відділом цеху ЕЛТ ми знайомилися по-справжньому, то у збиральному цеху нормально-освітлювальних ламп, а також на контрольно-випробувальній станції ми були екскурсантами.

Нам здається, що треба більше звертати уваги на політехнізацію у себе, в університеті, повніше використовувати обладнання наших лабораторій з тим, щоб практиканти на заводі одержували вже конкретні завдання.

Бажано було б також, щоб для практикантів задалегідь складалися програми у відповідності з обладнанням підприємства, де буде проходити практика.

Група електриків V курсу.

Ми працюємо не марно

Пройдуть роки, зміниться світ, що нас оточує, людина стане кращою, техніка і наука зроблять великий крок вперед!... І ось тоді, можливо, сивенькими дідусями та бабусями, ми, сидючи в колі домашніх за чашкою чаю, розповідатимемо, мрійно примруживши очі, про те, що брали участь у проведенні Першого Міжнародного Геофізичного року, спостерігали найперший в світі штучний супутник Землі, який був запущений нашою країною. І я майже впевнений, що наші діти і внуки будуть дивитися на нас приблизно так, як ми дивимось на учасників Жовтневого перевороту, хоч роль наша в сьогоднішніх подіях дуже скромна.

Ми маленькі гвинтики у величезному спостережному механізмі, але й наша робота нелегка. Чимало безсонних ночей довелося нам провести в обсерваторії, чекаючи чистого неба для установки трубок. Коли небо очищається, доводиться працювати

біля 2 годин у холодній нічній сирості, установлюючи і вивіряючи точність установки телескопів АТ-1.

Звичайно, якщо усунути деякі недоліки в організації спостережень, працювати було б легше. Треба, щоб у спостереженнях брала участь більша кількість студентів, а не одна й та ж група з ночі в ніч. Необхідний твердий графік змінності спостережень. Крім того, університет міг би забезпечити нас хоч якоюсь парою матраців та розкладушок. Адже заснути на обсерваторських столах неможливо.

Проте, що б там не було, ми своєї справи не кинемо. Ми впевнені, що працюємо не марно. Про це свідчать і дві телеграми з Московського обчислювального центру з подякою за точні дані спостережень, надісланих Одеською обсерваторією до Москви.

В. МАКАРОВ.

Що у нас не зроблено

КІНОЛЕКТОРІЯ. На фізико-математичному факультеті є всі необхідні умови для організації кінолекторії. І хоч ця організація неодноразово планувалась, все залишається лише на папері.

УСНИЙ ЖУРНАЛ. Ідея створення такого журналу з'явилася ще в минулому році. Журнал існував у минулому році. А чому його немає зараз?

Серед них є й фізиківці

Кожного дня в Ідальні університету можна спостерігати таку картину: стоїть черга з групи студентів, і останній в черзі повільно посувається не вперед, а назад. Через невеликий проміжок часу він опиняється аж на вулиці.

В чому ж справа? А в тому, що товариші, які стоять в черзі, становлять попереду себе ще по 10—15 своїх знайомих, вважаючи, що вони роблять правильно, по-товариському.

Викликає осуд те, що багато хто спокійно спостерігає це неподобство і мовчить, тим самим потураючи невігласній поведінці окремих груп і курсів студентів.

Справа в тому, що стають без чер-

КОЛЕКТИВНЕ ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, КІНОКАРТИН ТОЩО З НАСТУПНИМ ОБГОВОРЕННЯМ.

Воно по-справжньому не було організовано й раніше, не організовується зараз і невідомо, коли ж воно буде нарешті організовано.

ГУРТКИ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ. Вони взагалі відсутні, за винятком музичного ансамблю.

ги не окремі студенти, а цілі групи і курси. Щоб не бути голосливим, наведу приклади. 19 листопада стояли в черзі 2 юнаки з III курсу фізико-математичного факультету. Але ось вривається в Ідальню і безцеремонно стає попереду них ціла група студентів фізмату на чолі з Сашею Кушніром. Так само зробили студенти IV курсу українського відділу філфаку. Тут не варт називати прізвища, бо треба було б перелічити всю групу. Часто таке роблять і студенти політехнічного та інших інститутів, які приходять до нас обідати.

З таким стихійним явищем треба повести нещадну боротьбу як самим студентам, так і черговим по Ідальні.

В. КОДИМСЬКИЙ.

НИККОЛО ПАГАНІНІ

(До 175-річчя з дня народження)

«Человеческая рука достигла той высокой ступени совершенства, на которой она смогла, как бы силой волшебства, вызвать к жизни картины Рафаэля, статуи Горгальдсена, музыку Паганини».

Ф. Энгельс, «Диалектика природы».

Нікколо Паганіні народився в Генуї в родині дрібного торговця—любителя музики. З дитячих років Паганіні почав навчатися гри на скрипці. Дитинство хлопчика було дуже важким. Батько своїми постійними загрозами доводив хлопчика до сліз. Коли йому здавалося, що хлопчик недосить уважно грає вправу на скрипці, він примушував його грати цілими днями, морив його голодом, що природно позначилося на і без того слабкому здоров'ї Паганіні.

Генуя плескала Паганіні, коли він одинадцятирічним хлопчиком виступив з першим самостійним концертом. Протягом довгих років Паганіні їздив по містах Італії, скрізь викликаючи у слухачів захоплені овації та подив своєю грою. Успіх Паганіні як чудового скрипаля-віртуоза і видатного композитора не знає собі рівного в літописах музичної історії XVIII—XIX вв.

Він виступав з концертами в Австрії, Чехії, Німеччині, Франції, Англії та інших країнах. Ліст, Шуман, Гейне та інші передові діячі дали його майстерності високу оцінку. Г. Гейне змалював образ Паганіні в повісті «Флорентійські ночі». Виконавча майстерність та творчість Паганіні мали великий вплив на його сучасників і композиторів пізнішого періоду. Ліст, Берліоз, Шуман, Шопен глибоко розуміли і високо цінували не лише Паганіні-віртуоза, але й Паганіні-композитора.

Невеликі пальці Паганіні відзначалися феноменальною еластичністю. В ньому було щось від менестреля давніх часів, який поєднував мистецтво музиканта з майстерністю екілібриста. Проте «таємниця» успіху Паганіні не тільки в його природній обдарованості, а і в праці. Він любив повторювати слова: «Геній—це терпіння».

Ось що писали про Паганіні його сучасники після його першого виступу у Відні: «Він видобував з інструменту звуки, взяті у самої природи: то чувся спів птахів, то сріблястий дзвін дзвіночка, то десь грала сопілка, то нісся бурхливий потік, підкопляючи собі весь оркестр».

Паганіні перший з скрипалів запровадив у концертах практику гри напам'ять. Сміливо вводючи нові прийоми гри, Паганіні заклав основи сучасної техніки гри на скрипці. Він широко використовував весь діапазон скрипки, застосовуючи різноманітну техніку подвійних нот, гру на одній струні. Прийоми гри Паганіні мали вплив і на розвиток піанізму, а також майстерності інструментовки.

Католицьке духовенство переслідувало Паганіні за антиклерикальні висловлювання, за співчуття рухові карбонаріїв. Після смерті Паганіні духовенство не дозволило поховати його на батьківщині. Лише через багато років прах Паганіні було перевезено до Італії.

Паганіні був видатним композитором. Він написав 24 «капріччіо» і два концерти для скрипки з оркестром, «Кампанеллу», «Перпетуум мобіле», варіації на оперні, балетні та народні теми («Мойсей», «Відьми», «Венеціанський карнавал» та інші). Паганіні створив також біля 200 п'єс для гітари (грою на якій він захоплювався). Деякі скрипкові твори Паганіні оброблені для фортепіано Ф. Лістом, Р. Шуманом, І. Брамсом, С. В. Рахманіновим.

Передова новаторська творчість Паганіні — одне з яскравих виявів прогресивного романтизму, що набув розповсюдження в італійському мистецтві під впливом національно-визвольного руху 10—30 рр. XIX століття.

Паганіні помер 27 травня 1840 року в Ніцці, в оточенні друзів, не випускаючи з рук своєї улюбленої скрипки.

О. ГРЕЧАНИЙ.

Російській Академії художеств—200 років

Створення Академії художеств у 1757 р., підготовлене всім попереднім розвитком російської культури, було важливою, етапного значення подією в історії вітчизняного мистецтва.

Великий російський зодчий В. Баженов, живописці Лосенко й Рокотов, скульптори Шубін, Гордеев, Прокоф'єв, Козловський, архітектори Старов і Казаков — ця славна плеяда первістків Російської Академії «трех знатнейших художеств», як її тоді називали,—поклала початок славі російської академічної школи.

Справді, можна пам'ятати про бездарних чиниш від мистецтва, про холодний псевдокласичний стиль, який насаджувався в Академії, про тих, хто намагався підкорити мистецтво царському дворові та імператорській династії, проте ніяк не можна забути й ту величезну позитивну її роль, яку Академія відіграла в розвитку передового, реалістичного російського мистецтва. Не можна забути діяльності славної групи прогресивно настроєної молоді, очоленої І. Крамським, яка створила Товариство пересувних виставок і зробила його другим центром художнього життя Росії, незалежним від офіційної академії.

Особливого значення і глибокого змісту сповнене 200-річчя Академії художеств для українського радянського прикладного мистецтва. З століття в століття в Петербурзьку Академію приходили сини українського народу, збагачуючись в ній дорожцями мистецтва. Одні з них стали гордістю великого російського мистецтва, як Лосенко, Левицький, Боровиковський і Мартос, інші розвивали і зміцнювали свій талант, досягали розквіту творчих сил під небом рідної України, як це було з великим народним поетом і художником Т. Г. Шевченком, відомим портретистом Мартиновичем, видатним пейзажистами Орловським і Васильковським.

З Петербурзькою Академією зв'язано ім'я виходця з України вели-

кого Рєп'на. В Академії художеств одержали свою освіту багато видатних живописців і графіків Радянської України.

Радянська Академія художеств — центр художнього життя нашої країни. Вона широко популяризує в на-

роді художні знання, всемірно змінило метод соціалістичного реалізму в мистецтві. Вона є оплотом партійності й народності мистецтва, його тісного зв'язку з народом.

В. ЛОСКУТНИКОВА,

Недавно в Одесі відбулася обласна виставка художньої фотографії. 2 місце на виставці посів наш університетський фотограф П. А. Душко. Сім його кольорових фотографій (які вміщено вище) надіслані Київ, на республіканську виставку. На фото: «Цвіте філодендрон», «Куртوماتів», «Новий сорт персика», «Кани», «Збирання хліба комбайном», «На обласній сільськогосподарській виставці», «Кращі доярки».

„ТИХИЙ ДОН“

«Тихий Дон» Шолохова — це монументальний твір про життя донського козацтва, долю його в революції. Він характеризується широтою і глибиною в освітленні подій, характерів. Зображення корінного зламу у звичному козацькому укладі з точки зору народу, що здійснив соціалістичну революцію, становить соціальну революцію, становить твору і тим більше такого монументального, як шолоховський, становить значні труднощі: не всі епізоди, характери, ясна річ, зможуть з'явитися на екрані. І, разом з тим, як би не скорочувався сценарій в порівнянні з першоджерелом, необхідно, не скокуючись до простої ілюстрації самого твору, зберегти, донести його ідейне звучання, пафос.

Чи впорались автори фільму з цим завданням? Аналіз фільму, принаймні його першої серії, дає ствердливо відповіди.

Перш за все, доцільним здається розподіл фільму на три серії. Вони охоплюють основні етапи в розвитку подій, характерів роману.

Можна, взагалі, сперечатися з постановником з приводу тих чи інших епізодів, що залишилися за рамками фільму (чому, наприклад, немає розмови Григорія з Юхимом Ізваріним, думки якого про «неподільний», не-

залежний Дон мали дуже негативний вплив на самого Григорія, заважали йому правильно визначити своє місце в боротьбі). І в той же час кадри фільму, що проходять перед нами, переносять глядача в неповторну атмосферу шолоховського роману, збагачують його епізоди засобами кіномистецтва, вони, ці кадри, є прикладами гармонійної поєднаності, вдумливої праці постановника, оператора Володимира Раппопорта, всього акторського колективу.

У відповідності з романом Шолохова показаний станово-козацький шовінізм, дикі нрави, передсуди, що обтяжували свідомість козацтва, віками культивувались, підтримувались царським самодержавством.

Ось біля млина в страшній бійці схопились козаки і українці. За що? Тільки за те, що одні називають себе «казачьих кровей», а інших презирливо «инородцами», «москалями», «хохлами».

Соціал-демократ Штокман терпляче пояснює, що в старовину від поміщиків тікали кріпаки, оселялись на Дону, їх і почали звати козаками. Але звідусіль чути обурені викрики: «Мерзотник... в мужиків захотів переробити». Це перша з найбільш яскравих масових сцен фільму, в ній підкреслена оця станово окре-

мішність, що так підтримувалась царизмом. А ось і інша сцена: Степан Астахов звиряче катує свою жінку Аксінью. Ніхто, за винятком Григорія і Петра, що підтримує його, як свого брата, не рятує її, подібне катування для козаків в порядку речей: адже Аксінья порушила традиційну сімейну мораль «тихого Дону».

Взагалі, матеріал шолоховського роману вміло використано у фільмі для всебічного відтворення життя, побуту донського козацтва, цьому завданню підпорядковані картини праці, зборів у військовій табори, сватання, весілля.

Шкода тільки, що у фільмі не досить виразно (за винятком сцени біля млина) показана роз'яснювальна робота соціал-демократа Штокмана серед козаків хутора Татарського. З першої серії, крім того, слабо видно класову розшарованість донського козацтва, хоч про неї виразно говорить Шолохов. Постає же представника козацької бідноти Михайла Кошового у фільмі бліда і невиразна.

Для ролі Григорія вдало підібраний у фільмі молодий актор Глебов. Григорій-Глебов дещо стриманий у вияві своїх почуттів. Може через це ми не завжди відчуваємо в ньому вогонь, темперамент шолоховського героя. Але заслуга молодого актора в тому, що він буквально з перших

кадрів дає відчуття сильний, глибокий характер свого героя, який потім розкриється в складних, трагічних шуканнях правди. Є у фільмі, як і в романі, такий дрібний на перший погляд епізод: на косовині Григорій підрівав перепілку... Похмурів, замислився Григорій, взяв мертву пташину до рук... Цей епізод говорить про любов Григорія до життя, природи, характеризує його як чулу людину.

Убивши австрійського солдата, Григорій болісно переживає це. Ця сцена важка для виконання: вона не має слів. Але актор з честю виходить з цього випробування, всією своєю постановкою добре передаючи внутрішній стан героя.

Виразна і сцена в госпіталі. Відчувається, що слова правди, які ніс коваль Гаранжа, глибоко запали Григорію в серце. І даремно висловлює жаль Фролов в статті «Тихий Дон» на екрані («Литературная газета» від 5 листопада 1957 року), що Гаранжі приділено мало уваги: в загальній композиції фільму діалог Гаранжі і Григорія займає належне місце, є важливим етапом (як і в романі) у розвитку характеру Григорія.

На жаль, виконавиця ролі Аксін'ї Е. Бистрицька не в повну міру використала свої можливості. Актрисі шкодить надмірна стриманість, особ-

ливо в перших сценах. Загалом, перед нами в перших сценах інтелегент, переодягнений в одяг донського козацьки. Більш вдало проводить Е. Бистрицька епізоди в маєтку Лістницького, тут вже відчуваються інтонації героїні Шолохова.

Безперечною творчою вдалою виконання ролі старого Мелехова—Пантелія Прокоповича — актор Ільченко. Знайдені правдиві фарби, щоб підкреслити самовладний, нестримний, запальний характер суворого охоронця старих козацьких традицій. І в той же час у відповідності до роману Ільченко-Пантелія Прокопович виявляє чуйність (у ставленні до покинутої Григорієм Наталії).

Замітливою є ніжна, соромлива Наталія (арт. З. Кірієнко), що глибоко кохає Григорія і страждає, коли він іде до Аксін'ї. На допоміжну актрису приходить майстерність режисера: ось зламана горем Наталія ріже себе косою, і після цього на екрані виникає схвильований вітром Дон, прибережний очерет, що добре пасує до настрою трагізму.

Бажано було б глибше розкрити у фільмі характер старої Іллвіни, порівнянні з романом цей образ де що програє у своїй виразності.

В. ХУДОЛЄВ.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.